

Niet zonder reden

niet zonder reden daalden bossen uit de hemel neer
soms schroeit het binnenskamers slaan de pannen
van het hoofd soms hongert ook een hond naar brood
snakt het raam naar rozen mensen hebben bossen nodig

niet zonder reden daalden bossen uit de hemel neer
soms is het al metaal dat ons betintelt en magnetiseert
steden zijn gulzige motoren kleppen en cilinders
ratelen maar door steden hebben bossen nodig

niet zonder reden daalden bossen uit de hemel neer
soms vreet het miltvuur van de eindigheid
het vijverslijk het knarsetanden van de overweg
een kolf een fles aan ons mensen hebben bossen nodig

niet zonder reden daalden bossen uit de hemel neer
in beuken zwelt het verlangen naar kathedralen
op eik rijpen gedachten, linde giet er slaap op
taxus ent volharding steden hebben bossen nodig

Peter Theunynck

Uit: De Revisor. Querido, Amsterdam, jaargang 34 nummer 1, 2008.

DE DICHTER

Peter Theunynck (Eeklo, 1960).

Zelfstandig copywriter. Hij publiceerde onder meer de dichtbundels Berichten van de Panamerican Airlines & Co (1997), De bomen zijn paars en de hemel (1999) en Traagasmaatschappij (2006). Momenteel werkt hij aan een biografie van Karel van de Woestijne.

HET GEDICHT

Peter Theunynck is een van de dichters die deel uitmaakt van de Lappersfort Poets Society en metterdaad ijvert voor het behoud van het Brugse bos dat wordt bedreigd door de inplanting van Fabricom (bedrijf verantwoordelijk voor allerlei technische installaties en industriële diensten). Met zijn gedicht wil hij bezwerenderwijs de gang van zaken in een zijns inziens gunstige richting doen evolueren. Drager van de ecologische boodschap is natuurlijk de mantra waarmee elke strofe begint: er zit een systeem, een rationeel plan in de natuur; steden zouden zonder bossen (een geschenk uit de hemel) niet eens levensvatbaar zijn, alle heil komt van boven, bijvoorbeeld in de vorm van neerslag. Ook mensen kunnen niet zonder die natuur. Alles snakt ernaar om uit zijn binnenskamerse realiteit los te breken.

De tweede strofe zet die gedachtengang verder, maar suggereert tevens de verlokkelijkheid van de geïndustrialiseerde wereld (waartoe ook Fabricom behoort). Niettemin blijft het adagium overeind dat van geen enkel perceel natuur de noodzakelijkheid kan worden betwist. Theunynck dist vervolgens beelden op die een zekere associatieve vrijheid toestaan, maar die naar eindigheid en (gewelddadige) dood kunnen verwijzen. Hij brengt de miltvuurbacterie ter sprake, heeft het over de kolf (van een geweer?) en over de knarsetandende overweg die

mogelijk associaties met suïcide oproept en die daarnaast misschien thuishoort in het paradigma van de vorige strofe. En dan is er nog de unheimlichkeit, de dreiging die uitgaat van een woord als 'vijverslijk'.

In de slotverzen blijkt alle heilzaamheid nogmaals aan de natuur te worden toegeschreven. Daarzonder zou een mens nooit in staat zijn tot iets imponerends als een kathedraal. Het is immers in beuken dat het verlangen daarnaar zwelt. Cultuur is, in welke van zijn manifestaties ook, een product van de natuur. En bovendien reikt die laatste ons zowel iets creatiefs als iets curatiefs aan: eik, linde en taxus staan daar, elk binnen hun vermogen, voor garant.